

Sirküler No: 2024/012

555 SIRA NO.LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ YAYINLANMIŞTIR

30.12.2023 tarih ve 32415(2.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’ de 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yayımlanmıştır.

2023 ve takip eden hesap dönemlerine yönelik olarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tabloların düzeltme işlemlerinin usul ve esaslarının belirlenmesine ilişkin olan bu Tebliği ile;

- Düzeltilme sırasında göz önünde bulundurulacak temel ilkelere,
  - Düzeltilme işlemine tabi tutulacak mali tablolara,
  - Enflasyon düzeltmesi yapma yükümlülüğüne,
  - Bilançoda düzeltme işlemine tabi tutulacak kıymetlere,
  - 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesine,
  - 2024 hesap dönemi ve sonraki dönemlerde yapılacak enflasyon düzeltmesi işlemlerine
- ve uygulamada özellik arz edebilecek diğer hususlara yönelik açıklamalar yapılmıştır

Tebliğde yer alan hususların özeti aşağıdaki gibidir.

- Enflasyon düzeltmesi, kazançlarını bilanço usulüne göre tespit eden gelir veya Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılacaktır. Ayrıca kurumlar vergisi mükellefi olan iş ortaklıklarının bilançoları da enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

-2023 takvim yılı (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2024 yılında biten özel hesap dönemi) itibarıyla düzenlenecek bilanço enflasyon düzeltme işlemine tabi tutulacaktır. Kendisine özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için düzeltilecek bilanço, 2024 yılı içinde biten hesap dönemi sonunda düzenleyecekleri bilanço olacaktır.

-2023 hesap dönemine ait vergi matrahı, enflasyon düzeltmesi öncesi mali tablolara göre tespit edilen kârlar üzerinden hesaplanacaktır.

2024 hesap dönemine ait vergi matrahı, düzeltilmiş bilançoya göre tespit edilecektir.

2024 geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibarıyla oluşan kâr ya da zarar, “Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesine göre bulunacaktır.

“Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesi, “Enflasyon Düzeltmesi Kârları/Zararları” hesapları aracılığıyla “Dönem Kârı veya Zararı Hesabı”na devredilerek kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kâr ya da zararı görülmüş olacaktır.

-Mali tablolardan sadece bilanço enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

-Mükellefler, Mük. Madde 298 A daki şartların oluşması halinde , geçici vergi dönemlerinin sonunda da mali tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadır.Eğer bir hesap dönemi içindeki geçici vergi dönemlerinden birinde düzeltme yapılırsa, takip eden geçici vergi dönemlerinde ve hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılacaktır.

-Enflasyon düzeltmeleri, ilgili kıymetlere ait fark hesaplarına ve enflasyon düzeltme hesabına kaydedilecektir.

Enflasyon düzeltmesi işlemleri ile ilgili olarak Tebliğde yer açıklamalar aşağıdaki gibidir.

-Mali tablolarda yer alan kıymetlerden parasal olmayan kıymetler tespit edilecek,

-Parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarları(düzeltilmeye esas tutarları) bulunacak,

- Parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde kullanılacak düzeltmeye esas tarihleri ve düzeltme/taşıma katsayıları belirlenecek,

- Düzeltmeye esas tutarlar, düzeltme/taşıma katsayılarıyla çarpılarak parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş tutarları hesaplanacak, düzeltilmiş değerler ile düzeltme öncesi değerler arasındaki farklar enflasyon düzeltme hesaplarında kayıtlara alınacaktır.

Enflasyon düzeltme hesabında oluşan bakiye,duruma göre geçmiş yıl karı veya geçmiş yıl zararı hesabına kayıtlanacaktır.

01.01.2024 açılış kaydında bilançoda görünen parasal olmayan kıymetlere (parasal olmayan varlıklar ve parasal olmayan kaynaklar) ait değerler enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş değerleriyle yer alacaktır.

213 sayılı Kanunun enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümleri esas itibarıyla değerlendirilmiştir. Bu nedenle, enflasyon düzeltmesi yapmak zorunda olan mükelleflerin düzeltme işlemini yapmaması, değerlendirme işleminin usulüne göre yapılmaması hükmünde olup cezai müeyyide de aynı yönde uygulanacaktır.

Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler bu Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır. Söz konusu listelerde öz sermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte, aksine bir hüküm olmaması ve Tebliğde bir belirleme yapılmamış olması şartıyla, bu Tebliğ uygulamasında öz sermaye kalemleri "parasal olmayan kıymet" olarak addolunur.

Tebliğde EK 2'de yer alan parasal olmayan kıymetlerin listesi aşağıdaki gibidir.

Parasal Olmayan Kıymetler

110- Geçici olarak elde tutulan hisse senetleri

150- Üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak üzere işletmede bulundurulmuş hammadde ve Malzemeler

151- Henüz tam mamul haline gelmemiş ancak direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamuller

152- Üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamuller

153- Herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar

157- Diğer stok kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurdalar

159- Yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak verilen avanslar (Verilen avans parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise "parasal olmayan kıymet" olarak addolunur)

170 -Hakediş maliyetleri

180- Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderler

240- İştiraklerdeki sermaye payları hesabında aranan asgari yüzdeleri taşımadığı için iştirakler hesabında izlenemeyen, ancak uzun vadede elde tutulması amaçlanan hisse senetleri ile hisse senetleri dışında kalan ve uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklarla veya paraya dönüşme niteliği kaybaldığı için elde tutulan menkul kıymetler

242- İşletmenin, doğrudan veya dolaylı olarak diğer şirketlerin yönetimine ve ortaklık politikalarının belirlenmesine katılmak üzere edindiği hisse senetleri veya ortaklık payları

245- İşletmenin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 50 oranından fazla sermaye ya da oy hakkına veya en az bu oranda yönetim çoğunluğunu seçme hakkına sahip olduğu iştiraklerin sermaye payları

250- İşletmeye ait her türlü arazi ve arsalar

251- Herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş yeraltı ve yerüstü düzenleri

252- Her türlü binalar ve mütemmim cüzüleri

253 -Üretimde kullanılan her türlü makine, tesis ve cihazlar

254 -İşletme faaliyetlerinde kullanılan tüm taşıtlar

255- İşletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi duran varlıklar

257 -Maddi duran varlıklar içinde yer alan amortismanına tabi iktisadi kıymetler için ayrılmış olan amortismanlar

258 -Yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların yapıldığı yatırımlar

259- Yurt içinden veya yurt dışından satın alınmak üzere sipariş edilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak verilen avanslar(Verilen avans parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise “parasal olmayan kıymet “ olarak addolunur)

260 -İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamalar

261- Bir işletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının değeri arasındaki olumlu fark olan peştamallıklar

262- İşletmenin kurulması, yeni bir şubenin açılması, işlerin sürekli olarak genişletilmesi için yapılan ve karşılığında maddi bir değer elde edilmeyen ve aktifleştirilmiş olan giderler

263- Yeni ürün ve teknolojiler oluşturulması, mevcutların geliştirilmesi ve benzeri amaçlarla yapılan ve aktifleştirilmiş olan giderler

264 -Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan özel maliyet bedelleri

268- Maddi olmayan duran varlıklar içinde amortismanına tabi iktisadi kıymetler için ayrılmış olan amortismanlar

271- Arama amacı ile yapılan işlerle ilgili arama giderleri

272 -Açık işletmelerde, maden üstündeki örtüyü kaldırmak veya yeraltındaki maden yataklarına girmek, bu yatakla yerüstü arasında genel kütlenin tüketilmesine kadar sürekli bir bağlantı kurmak ve maden yataklarını üretime elverişli parçalara bölmek, gerek insanların gerekse araçların gidip gelme ve havalandırılmalarını ve cevherin taşınmasını sağlamak amacıyla açılacak olan düşey, yatay ve eğimli yol, mecra ve benzeri faaliyetlerin gerektirdiği giderlerle;petrol işlemlerinden kuyu açma, temizleme, derinleştirme, bitirme veya bu işlemlere hazırlık için yapılan işçilik, yakıt, tamir ve bakım, nakliye, ikmal, malzeme vb. hazırlık ve geliştirme giderleri

278 -Özel tükenmeye tabi varlıklar grubuna giren kalemler için ayrılan tükenme payları

280- Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken gelecek yıllara ait giderler

293-Tedbirli satın alma ve imal etme politikası gereği ve stok dönüş hızı düşüklüğü nedeniyle işletmede bulunan ve işletmenin bir yıllık dönem içinde kullanabileceğinden daha fazla olan stok kalemleri

294 -Çeşitli nedenlerle işletmede kullanılmı ve satış olanaklarını yitiren ve elden çıkarılacak stoklar ve duran varlıklar

340- İşletmenin satış amacıyla gelecekte yapacağı mal teslimleri ve hizmet ifaları ile ilgili olarak peşin tahsil edilen sipariş avansları(avans parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise “parasal olmayan kıymet “olarak addolunur)

350 -Yıllara yaygın taahhüt işleri yapan işletmelerin üstlendikleri işlerden, gerçekleştirdikleri kısım karşısında aldıkları hakedişler

380 -Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan kısa süreye ait kısımları

440- İşletmenin satış sözleşmesine dayanarak mal teslimi ve hizmet ifasından önce tahsil ettiği bir yılı aşan avanslar(avans parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise “parasal olmayan kıymet “olarak addolunur)

480- Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan uzun süreye ait kısımları

[VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ \(SIRA NO: 555\)](#)

Saygılarımızla,

**NÜANS SERBEST MUHASEBE
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

*Sirkülerlerimizde yer alan bilgiler genel çerçevede bilgi vermek amacıyla taşımaktadır. Bilgileri kişisel finansal veya ticari kararlarınızda tek dayanak olarak kullanmamanız ve konusuna hakim profesyonel bir danışmanımıza başvurmanız tavsiye edilir. Sirkülerleri ve içeriğindeki bilgileri kullanımınız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk ve sorumluluk tarafınıza ait olup şirketimiz her türlü özel, dolaylı veya arızı zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz